

*Preiļu pils. 2013–2024. Preiļi Palace. 2013–2024
Foto: Viktors Agurjanovs*

Šī publikācija ir sagatavota ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Par tās saturu pilnībā atbild Preiļu novada pašvaldība un tā var neatspoguļot Eiropas Savienības viedokli.

This publication has been produced with the financial support of the European Union. Its contents are the sole responsibility of Preiļi Municipality and do not necessarily reflect the views of the European Union.

Projekts Nr. LVIII-062 “Sajūtu pilnas verstis Austrumlatvijā”
Project No. LVIII-062 “Versts full of feelings in Eastern Latvia”

Co-funded by
the European Union

Pils ir Preiļu muižas kompleksa sirds. Tās būvniecība tika uzsākta grāfa Jozefa Heinriha fon der Borha (1764–1835) laikā. Vēlāk to gotizējot pārbūvēja un paplašināja viņa dēls Mihaels Jozefs fon der Borhs (1806–1881). Viņa laikā pili atradusies milzīga bibliotēka, bet virs centrāls daļas – grāfu Borhu dzimtas ģerbonis ar 3 kraukļiem, no kura aizgūts Preiļu pilsētas ģerbonis. 1866. gadā Mihaels Borhs savus īpašumus sāka izpārdot, un pilij nomainījās vairāki īpašnieki, līdz 1924. gadā tajā tika ierīkota Preiļu Divgadīgā lauksaimniecības skola. Pēc Otrā pasaules kara līdz 1963. gadam pili darbojās Preiļu 1. vidusskola, pēc tam – dažādas iestādes. 1978. gadā pils izdega un ilgus gadus stāvēja pamesta, līdz 2016. gadā tika uzsākta tās atjaunošana. No šī brīža Preiļu iedzīvotāji un viesi var būt liecinieki pils atdzimšanai. Šobrīd, 2023. gadā, lielākā daļa darbu 1. stāvā ir pabeigta, labiekārtota pils teritorija. Rietumu torņa 1. stāvā apmeklētājiem tiek piedāvāts unikāls video stāsts par amatniecību, savukārt plašā zāle aicina uz izstādēm un pasākumiem.

Pils atkal ver durvis cilvēkiem!

The palace is the heart of the Preiļi manor complex. Its construction began in the time of Count Joseph Heinrich von der Borch (1764–1835). Later it was rebuilt and extended by his son Michael Joseph von der Borch (1806–1881). In his time, the palace had a huge library, and above the central part – the coat of arms of the Borch family with 3 ravens, from which the coat of arms of Preiļi Town was taken. In 1866, Michael Borch began to sell off his properties and the owners changed several times, until in 1924 the Preiļi Two-Year Agricultural School was established there. After the Second World War, the palace was used as Preiļi Secondary School No. 1 until 1963, after which various institutions were established there. In 1978, the palace burnt out and stood abandoned for many years until its restoration began in 2016. From then on, Preiļi residents and visitors could witness the rebirth of the palace. Now, in 2023, most of the work on the ground floor has been completed and the palace grounds have been landscaped. The ground floor of the West Tower offers visitors a unique video story about craftsmanship, while the spacious hall hosts exhibitions and events.

The palace is open to the public again!

Napoleona Ordas (1807–1883) akvarelis. 1875. gads.
Watercolour by Napoleon Orda (1807–1883). 1875

Preiļu pils. 2013. un 2024. gads.
Preiļi Palace. 2013 and 2024.
Foto: Igors Pličs, Viktors Agurjanovs

Foto: Ilona Vilcāne

1978. gada februārī pils izdega. Lai gan 1984. gadā tika uzbūvēta jauna jumta konstrukcija un dzelzsbetona pārsegumi, atjaunošana neturpinājās, un pils nonāca pamestā stāvoklī, pakļauta ārējās vides iedarbībai.

In February 1978, the palace burnt out. Although a new roof structure and reinforced concrete coverings were built in 1984, restoration did not proceed and the palace was abandoned, exposed to the external environment.

Pils fasādes atjaunošanas darbi norisinājās no 2016. līdz 2022. gadam.

Restoration of the facade took place between 2016 and 2022.

Foto: Inese Anina

Foto: Inese Anina

Liela daļa pils fasādes dekoratīvo elementu bija stipri bojāta, maz kas bija saglabājusies no kādreiz tik krāšņā vējtvera, zudušas bija kokgrebumiem rotātās durvis. Tāpēc atjaunošana notika, balstoties vēsturiskajās fotogrāfijās.

Much of the decorative elements of the palace facade were badly damaged, little of the once magnificent winter vestibule remained, and the carved wooden doors were gone. Therefore, the restoration was based on historical photographs.

Viktors Agurjanovs

Foto: Viktors Agurjanovs

Foto: 1879.gads poļu žurnāls "Klosy"

(5271)

Prele.
Od Wschodu.
Od Zachodu.

Od Północy.

Ciepłarnia w Parku.

Preiļu pils. 1904. gads. PVLMM krājums
Preiļi Palace. 1904. Collection of PVLMM

Foto no Preiļu Divgadīgās lauksaimniecības skolas pārziņa Osvalda Saliņa ģimenes albuma. 20. gs. 20.-30. gadi.
Photo from the album of Osvalds Saliņš, the manager of the Preiļi Two-Year Agricultural School. 1920s/30s.

Foto: Ieva Babre

Pils ir celta no sarkaniem māla ķieģeļiem. Uz dažiem no tiem redzams markējums “И. Г.”

The palace is built of red clay bricks. Some of them bear the marking “И. Г.”

Foto: Ilona Vilcāne

Pils 2. stāva anfilāde - telpu rinda, ko savieno vienā taisnā līnijā citu aiz citas novietotas durvis. Šajā sienā blakus redzams 19. gs. 1. puses, 19. gs. 60. gadu un mūsdienu atjaunotais ķieģeļu mūrējums.

The enfilade on the 1st floor of the palace – a row of rooms with doors aligned in a straight line one after the other. On this wall, the brickwork of the 1st half of the 19th century, the 1860s and the modern restored brickwork can be seen side by side.

Foto: Inese Anina

Joprojām ir saglabājusies kādreizējā ikonostasa siena.

The former iconostasis wall is still preserved.

Foto: Inese Anina

Rietumu tornis. 2016. gads.

West Tower. 2016

Foto: Ilona Vilcāne

Rietumu tornis un atjaunotā koka zvana telpa 2024.gads

West Tower and restored wooden bell room 2024

Foto: Viktors Agurjanovs

Logi laika gaitā bija piedzīvojuši pārmaiņas – 20. gs. 20. gados lauksaimniecības skolas laikā tika ieliktas jaunas, vienkāršākas vētnes. Bet liecības par to, cik smalki bija pils logi muižas laikā, glabā vēsturiskās fotogrāfijas – tās kalpoja par pamatu, darinot jaunos logus.

The windows underwent changes over time – new, simpler leaves were installed in the 1920s when the palace was an agricultural school. But historical photographs provide evidence of how fine the windows were in the time of the manor – they were the basis for the new windows.

Foto: Ieva Babre

Foto: Inese Anina

Zem Rietumu torņa 3. stāva logiem saglabājusies sienu apdare ar reljefiem paneliem. Atjaunošanas process 2019. gadā un galarezultāts 2020. gadā.

The walls under the 2nd floor windows of the West Tower have been preserved with moulded panels. The start of the restoration process in 2019 and the final result in 2020.

Foto: Ilona Vilcāne

Foto: Ieva Babre

Vairākās vietās, tostarp Rietumu torņa 1. stāvā ir redzami 20. gs. 20.-30. gadu dekoratīvie krāsojumi – ornamentālas joslas ar tautiskiem motīviem.

Decorative paintwork from the 1920s/30s – ornamental bands with national motifs – is visible in several places, including on the ground floor of the West Tower.

Foto: Inese Anina

Pasākums Preiļu pilī. 1930. gadi. PVLMM krājums.

Event in Preiļi Palace. 1930s. Collection of PVLMM.

Pils Dienvidu korpusā atsegta 19. gs. pirmās puses flīzes.

Tiles from the 1st half of the 19th century, exposed in the southern part of the palace.

Foto: Inese Anina

Leģendas vēsta, ka no pils prom veda slepena pazemes eja. Ap pili zem zemes tiešām ir saglabājušās nelielas sarkanu ķieģeļu mūrētas šahtas, taču tās visdrīzāk ir kalpojušas lietūsūdeņu novadišanai.

Legends say that a secret underground passage led away from the palace. There are indeed small red-brick shafts underground around the palace, but these were most likely used to drain rainwater.

Rietumu torņa 2. stāva telpa ir krāšņākā pili – tajā saglabājušies plastiskās dekoratīvās apdares elementi – akantu formas logu ailu rotājumi. Šai telpai tiek plānoti nopietni restaurācijas darbi, lai tajā varētu izjust muižas laika auru!

The 3rd floor of the West Tower is the most magnificent room in the palace, with the most plastic decorative elements – acanthus-shaped window openings. Serious restoration work is planned for this room to restore the aura of the manor!

Foto: Ieva Babre

Foto: Ieva Babre

Pils 1.stāva labais spārns izsoles ceļā nodots nomniekam, lai uzņēmējs tur veidotu restorānu un sniegtu gastrotūrisma pakalpojumus. Tāpat sadarbībā ar uzņēmēju zāle tiks izmantota dažādiem tematiskiem pasākumiem un prezentācijām.

The right wing of the ground floor of the palace has been auctioned to a tenant for a restaurant and gastrotourism business. The hall will also be used for various thematic events and presentations in cooperation with the entrepreneur.

2024. gads. Foto: Inese Anina

Preiļu novada tūrisma attīstības un informācijas centra un Preiļu pašvaldības darbinieki iejūtas Borhu dzimtas lomās un paspilgtina svarīgākos svētkus Preiļu pili.

Employees of the Preili Municipality Tourism Development and Information Centre and the Preili Municipality take on the roles of the court of the Borch family and enhance the most important festivities at Preili Palace.

Foto: Viktors Agurjanovs

Preiļu pils prezentācijas pasākums potenciālajiem investoriem 2024.gadā

Preiļi Palace presentation event for potential investors in 2024.

Foto: Inese Anina

Foto: Inese Anina

Latvijas Piļu un muižu asociācijas nu jau tradicionālais notikums
“Leģendu nakts 2024” Preiļu pilī.

The traditional event of the Association of Latvian Castles and Manors
“Night of Legends 2024” at Preiļi Palace.

Foto: Inese Anina

Pils Rietumu torņa 1. stāva telpās apmeklētājiem pieejams videostāsts, kas caur dažādiem sajūtu efektiem ļauj iepazīt un arī izjust Latgales amatnieku darbu. Muižas laikā šī, visticamāk, bija apmeklētāju pieņemšanas telpa.

A unique video story is available for visitors on the ground floor of the West Tower of the Palace, which allows them to get to know and experience the work of Latgale craftsmen through various sensory effects. During the time of the manor, this was probably a reception room for visitors.

Foto: Viktors Agurjanovs

Preiļu pilsētas svētki 2024, koncerts
“Pasaules mūzika brīvībai”.

Preili City Festival 2024, concert “World
Music for Freedom”

Foto: Viktors Agurjanovs

Lai gan Preiļu pils pēdējos simts gadus ir piedzīvojusi ievērojamas pārmaiņas – gan nonākšanu teju sabrukuma stāvoklī, gan atdzimšanu –, tās sienas joprojām glabā svarīgu un interesantu informāciju par muižas laiku. Atliek vien ieraudzīt un uzzināt!

Although Preiļi Palace has undergone significant changes over the last hundred years – both a near-collapse and a rebirth – its walls still hold important and interesting information about the time of the manor. Just see and find out!

Foto: Ieva Babre

Foto: Ilona Vilcāne

Preiļu pils. 2013–2024
Preiļi Palace. 2013–2024

Preiļu pils atjaunošanas darbu īstenotājs:
Preiļu novada pašvaldība

Projekta autors:
SIA “Arhitektoniskās izpētes grupa”

Būvdarbu veicējs:
Piegādātāju apvienība
SIA Preiļu celtnieks, SIA “Preiļu santehniķis

The restoration works implemented
by Preiļi Municipality

Author of the Preiļi Palace restoration project:
SIA Arhitektoniskās izpētes grupa

Performer of construction work:
Piegādātāju apvienība SIA Preiļu celtnieks,
SIA “Preiļu santehniķis

Pirmā vāka foto / Front cover photo:
Inese Anina

Pēdējā vāka foto / Back cover photo:
Ieva Babre

Teksts / Text: Ilona Vilcāne / VisitPreiļi

Tulkojums angļu valodā / Translation into
English: SIA “Skrivanek Baltic”

Makets / Design: SIA “Dardedze Hologrāfija”
Izdevējs / Publisher: Preiļu novada pašvaldība
Iespiests / Printed: SIA “Dardedze Hologrāfija”

Izdevuma tapšanā izmantota SIA
“Arhitektoniskās izpētes grupa” Preiļu pils
arhitektoniski mākslinieciskā inventarizācija,
2002

Architectural and artistic inventory of
Preiļi Palace by SIA Arhitektoniskās izpētes
grupa was used in making this publication.

www.preili.lv
www.visitpreili.lv

